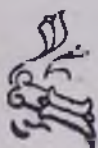

Խ Մ Բ Ա Գ Ր Ա Կ Ա Ն

«ՄԻՆՏ ԱՆՇԱՐԻ ՎԱՋԵԱ ԶԱԹՈՒ ՀԱՅԿԱԶՆԵԱՅՄ»

ունվար ամսի վերջերին, Մայր Աթոռում հաջողությամբ փակվեց 1960—1961 շինարարական տարին: Մայր Աթոռի շրջափակում և նրանից դուրս, անցնող տարում շինարարական աշխատանքները առաջ տարվեցին նախագծված ձևով, Վեհափառ Հայրապետի անմիջական նսկադրության տակ, գործուն մասնակցությամբ Մայր Աթոռին աղընթեր նարտարապետական-շինարարական հանձնախմբի:

Մի անգամ ևս համազգային ուրախության և երախտագիտության զգացմունքների բարգմանք հանդիսանալով, պետք է նշենք, որ, ինչպես Մայր Հայրենիքի և հայ մոգովրդի բարոցության շենքի վրա դրված յուրաքանչյուր բառ, այնպես էլ Մայր Աթոռում կատարված շինարարական օրեկ աշխատանք, անսահման գոհունակություն և հպարտություն է պատճառում նրանց, որոնք նշմարիտ և ազնիվ զգացմունքներով սիրում են Մայր Հայրենիքը, Ս. էջմիածինը, ուրախանում են այդ երկուսի հարաճուն վերելքի պայծառ հետանկարներով:

Անցնող 1961 շինարարական տարին նոր հաջողությամբ է պսակել մեր Շինարար Հայրապետի անունն ու գործունեությունը: Նորին Ս. Օծությունը հավատով ու շինարարական ավյունով լցված, եռանդազին ձեռնարկել է այս շինարարական աշխատանքներին, ամեն օր մի բար ավելացնելով Մայր Աթոռ Ս. էջմիածնում և մեր հիմ, պատմական վանքերում:

«ԽՄԱՍԱՌԻԹԵԱՄԲ ՇԻՆԻ ՏՈՒՆ» (Առակ, ԽԻ 3): «Եթե ՈՉ ՏԵՐ ՇԻՆԷ ԶՏՈՒՆ, Ի ՆԱՆԻՐ

ՎԱՍՏԱԿԻՆ ՇԻՆՈՂՔՆ ՆՈՐԱ» (Սաղմ. Ճևվ. 1):

Անցնող շինարարական տարում կատարվեցին հիմնական վերանորոգություններ Մայր Տաճարում, Հոգևոր Ճեմարանի շենքում: Ավարտվեց կառուցումը կենտրոնական ջեռուցման կաթսայատան:

Իսկ Մայր Աթոռի շրջանակից դուրս, Ս. Շողակարում, Ս. Գայանեում, Օշականի Ս. Մեսրոպ եկեղեցում, Ս. Գեղարդի վանքում և Սիսիանի Ս. Աստվածածին եկեղեցում շարունակվեցին շինարարական աշխատանքները ըստ ծրագրի:

Վեհափառ Հայրապետի բարձր նախագահության տակ զումարված ժողովը, Մայր Աթոռին աղընթեր նարտարապետական-շինարարական հանձնախմբի մասնակցությամբ, կազմել է 1962 թվականի թև՝ Մայր Աթոռի շրջանակում և թև՝ նրանից դուրս, շինարարական աշխատանքների նոր ծրագիրը:

Համաձայն այս ծրագրի, 1962 շինարարական տարում կատարվելու են հետևյալ հիմնական աշխատանքները.

1. Գեղարդյուն Հոգևոր Խորհուրդը, 1960 թվականի ապրիլ 22-ի նիստում, Վեհափառ Հայրապետի առաջարկով, որոշում էր ընդունել Մայր Տաճարի Իջման Ս. Սևդանի վերանորոգության մասին: Պահվելու է Իջման Ս. Սեդանը իր հին կաթողիկեով, իսկ փայտաշեն սուրբ պատարագի սեղանը, իր երեք աստիճաններով, փոխարինվելու է իտալական օճիկս մարմարով, Իջման կաթողիկեի մարմարի նմանությամբ: Մարմարյա աստիճանների կողքերին, բանդակազարդվելու են ուրծարյա ոսկեպատ հարքաբանդակներ,

Նկար 1

ՆՈՐ ՎՆՇԱՐԱՆԸ ՄԱՅՐ ՑԱԺԱՐԻ ԲԱՆԻՑ ԱՆՋԱՏՈՂ ՊԱՐԻՍՊԸ ԴԻՏՎԱՄ ՆՈՐ ՎՆՇԱՐԱՆԻ ԲԱՆԻՑ

Նկար 2

ՎՆՇԱՐԱՆԸ ՄԱՅՐ ՑԱԺԱՐԻ ԲԱՆԻՑ ԱՆՋԱՏՈՂ ԶԹԻՐՎԱՄ ԿՂՄԻՆԴԻՆ ՊԱՐԻՍՊԸ
ԴԻՏՎԱՄ ՀԻՆ ՎՆՇԱՐԱՆԻ ԲԱՆԻՑ

որով և ամբողջանալու է Իջման Ս. Սեդանի վերանորոգությունը:

2. Մայր Տաճարի բոլոր փայտաշեն լուսամուտները փոխարինվելու են մետաղյա լուսամուտներով, որոնց առաջ զետեղվելու են զեղարվեստականորեն ձևավորված պատկերներ, գունավոր մետաղներից պատրաստված:

3. Տաճարի շրջափակում անցկացվելու են էլեկտրական լուսավորության սյուներ՝ լապտերներով, Մայր Տաճարի արտաքին ընդհանուր նախադասական ռեին համապատասխան:

6. Արդեն իսկ ֆանդվել է Մայր Տաճարը նոր վեհարանից բաժանող և մոտ 300 տարվա հետքեր ունեցող հողաշեն (չթրծված աղյուսով) պարիսպը, ինչպես ցույց են տալիս № 1 և 2 նկարները: Քանդվել է նաև Միևոդի բակը հին վեհարանից անջատող պարիսպը: Այս երկու պարիսպների ֆանդման աշխատանքներին զուգընթաց, ֆանդվել է նաև հին վեհարանի հյուսիսային թևը, ինչպես ցույց է տրվում № 3 նկարում:

Այժմ Մայր Տաճարի բակից, իր վեհարանից և զեղեցկությամբ, երևում է նոր վեհարանը, որտեղից, հայրապետական քա-

Նկար 3

Հին վեհարանի ճեղքը, որի շտրիսիստիկոն թեպետ քանդվել է Մուհամմադ Կեսսաբյանի և Յուսուֆ Տուրանի ջանքերով:

4. Վանքի գլխավոր՝ արևելյան դարպասը վերակառուցվելու է հիմնովին, Աճի ֆաղափի գլխավոր մուտքի նմանությամբ:

5. 1982 թվականի շինարարական աշխատանքների մեջ կարևոր տեղ է զբաղեցնում նոր վեհարանի վերանորոգության աշխատանքների ավարտմանը:

Նոր վեհարանի վերանորոգման աշխատանքները սկսվել են 1980 թվականի աշնան: Ըստ ծրագրի, 1981 թվականին այստեղ շարունակվեցին շինարարական աշխատանքները: Շինարարական ընթացիկ տարում, մինչև աշուն, ավարտվելու են նոր վեհարանի վերանորոգության մնացած բոլոր աշխատանքները:

Ինչպես ցույց է տրվում կառուցված Տրդատի կամարակապ դռան միջով, Մայր Տաճարի և նոր վեհարանի դիմաց, ուղղակի մուտք կգործի Մայր Տաճար:

Մայր Տաճարի շրջափակից դուրս ևս շարունակվելու են հաշվետու ժամանակաշրջանում շինարարական աշխատանքները հետևյալ ձևով:

7. Ս. Հովհաննիսյանի վանքում փորով շարունակվում են շինարարական աշխատանքները և շուտով կավարտվեն հյուսիսային կողմից տաճարի հողամասի նոր պարսպապատման աշխատանքները:

8. Ս. Գայանեի վանքում ընթացիկ շինարարական տարում նախատեսված է ավարտել հեղեղացու հերձին պատերի և թաղերի մաքրման աշխատանքները:

Եկեղեցու արտաքին մասում կապահասակվեն մայրը, գլխավոր մուտքը և տնային արտաքին շրջագծեր:

9. Օշականի Ս. Մեսրոպ Մաշտոց եկեղեցում վերջինս Մեծ Սրբի գերեզմանի վրա դրվեց օճիֆս մարմարե նոր տապանաքար, որով ամբողջացավ Ս. Մեսրոպի դամբարանի վերանորոգությունը: Կշարունակվեն նոր Ս. Սեդանի կառուցման և եկեղեցու հերձին պատերի ձևավորման ու եկարագրական աշխատանքները:

10. Վերանորոգվելու է Երևանի Ս. Սարգիս առաջնորդանիստ եկեղեցու Ս. Սեդանի գույտ հայկական ոճով. ֆիլիքիտ փարով:

Շինարարական որոշ աշխատանքներ կշարունակվեն նաև Ս. Գեղարդում և Սիսիանի Ս. Աստվածածին եկեղեցում:

Վստան հեն, որ Աստուծո օգնականությամբ և Վեհափառ Հայրապետի անմիջական ղեկավարությամբ, ձեռք առնելով կազմակերպչական շինարարական աշխատանքների շնորհիվ և Մայր Աթոռին առընթեր հարտարապետական հանձնաժողովի անձնակից մասնակցությամբ, շինարարական նոր տարին կլինի ավելի արդյունավետ, ի միաբարություն հայ հավատացյալ ժողովրդի և ի պայծառություն Հայաստանյայց Առաքելական Ս. եկեղեցու:

Տե՛ր. «ԲԱՐՆԵՍՍՈՒԹԵԱՄԲ ՎԵՐԻՆ ՔՈ ՋՕՐԱՑ, ՄԻՇՏ ԱՆՇԱՐԺ ՊԱՇԽԱ ԶԱԹՈՒ ՀԱՅ-ԿԱԶՆԵԱՅԱ»:

